

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Tertius, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Quadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 2. Præmonitiones diuinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48194)

ornatu, nouisq; delicijs excogitandis. Agebantur conuiuia, colebantur gynæcea, deserebantur templa; ventri, saturitati, voluptati passim seruebatur. Denique postquam in eo regno Superbia vitæ, & concupiscentia carnis dominatum tenuerunt, crescente semper malitia, peruentum est, vt S. Antoninus scribit, vsq; ad Sodomiticam perversitatem. Sole occumbente, nocti sua sidera accendit Deus. Ita tunc in Gallia, virtute obscurata, duo voluit esse præstantissima lumina, quæ populo viam salutis amissam demonstrarent. Quippe clarebant tunc in Gallijs S. Nicasius Rhemensis ciuitatis Episcopus ac postea martyr, itemq; S. Anianus Aurelianensis Episcopus, magnis ambo virtutibus insignes. Hi duo, tamquam malarum ouium boni pastores, facile videbant contagium, neque tacebant, sed identidem clam, palàm, publicè & priuatim monebant omnes, vt à tam scelerata vita desisterent, atque ad Deum, per poenitentiam redirent; neq; fluxam hanc homineq; Christiano indignam viuendi rationem, cælestibus anteferrent. Verùm quia difficile est assueta relinquere, & in media vanitate diuina æstimare, nihili tunc Gallia duorum tam illustrium Præfulum autoritatem, nihili sanctitatem, nihili assidue iteratas monitiones faciebant. Nimirum vt dosium aqua plenum, non potest alium vllum admittere liquorem, quantumuis pretiosum; ita surdis canitur auribus, quas iam illecebræ turpes occupauerunt.

Sed mirum est, homines delicatos, alioqui tam sollicitos, ne quod conuiuium, ne quam choream, ne spectaculum vllum iucundum negligant, hinc obsurdescere, cum clamatur, periculum esse æternorum gaudiorum amittendorum. Neque verò ab hominibus dumtaxat clamatur, sed altissima vox est ipsa patientia, & longanimitas Dei, conuersionem peccatoris tam diu expectantis. Quo argumento vtitur Propheta Ioël, dum ait: *Conuertimini ad Dominum Deum vestrum: quia benignus & misericors est, & patiens, & multa misericordia, & prestabilis super malitia.* Habebat mille irascendi & puniendi causas; & iram continuit, distulit poenam. Immò in ipsa ira clementer cogitauit, iuxta illud: *cum iratus fueris, misericordia recordaberis.* Nam, vt olim Abrahamo celare non potuit Deus id, quod facturus erat Sodomis,

spec. histor.
l. 21. cap. 37.
Paul. Diac.
lib. 14. in
Theod. iuniore, & 15. in
Martia. Sur.
tom. 7. 14.
Decembr. ex
S. Antonin.
p. 2. c. 8. tit.
xi. §. 1. &
seqq.

II.
PRAEMONITIONES DIVINAE.

Ioël. 2. 13.

Habacuc. 3. 3.
Gen. 18. 17.

mitis,

mitis, dans occasionem illi, ut pro eis oraret; ita Sancto quoque Nicasio reuelavit Deus, *longè antè*, se Gallias dissipaturum, causasque aperuit. Quod ipsum imminens exitium D. Nicasius Gallis prædixit, vehementer eos adhortatus, ut à vijs suis pessimis recederent, & ad Dominum Deum suum conuerterentur. Sed inueterati in malis, non credunt, quidquid eis mineris, aut certè non curant. Itaque & Galli neque S. Nicasium, neque S. Anianum acriter monentes audire voluerunt, aut eorum mandatis auscultare; iram sibi diuinam semper magis ac magis thesaurizantes. Porro quid sit vel paucos pios esse in ciuitate, aut pro ciuitate patronos, etiã in Abrahamo diuinæ litteræ declarauerunt. Nam si vel decem iusti in Sodomis fuissent, deprecante Abrahamo, propter decem iustos Deus omnibus Sodomitis pepercisset. Ad eundem modum ob S. Nicasij & S. Aniani merita ac preces, ira indignationis Dei diu fuit dilata, signis multis de cælo ostensis, & cometa, terræque motu præunte.

III.
PER ATTILAM
FRANKI GALLI.

Dilatâ, inquam, non ablatâ, nam sicut torrens, vbi repagula perrupit, fortiùs ruit; ita furor Domini collectus diu, erumpit vehementiùs. Nam *per Attilam Hunnorum regem iudicium Dei*, ait S. Antoninus, *se longè lateq; effudit, quem quasi gladium limatum, & exacutum de vagina sua indignationis super gentes peccatrices Deus distrinxit.* Attila quippe *Valamiris Ostrogothorum regis, & Andarics Gepidarum regio, & multarum Aquilonarium gentium sibi subiectarum auxilio fultus, ut ait Sigebertus, à Pannonijs egressus, occidentale Imperium inuasit, cum quingentis millibus armatorum.* Et primò per rotas Gallias per eos tanta efferbuit Dei indignatio, ut nullam omnino ciuitatem, castellum, vel oppidum, aliqua a furore eorum potuerit tutari munitio. Vos ipsi cogitate, si exercitus non hostilis, non quingentorum, sed triginta, aut quadragintamillium dumtaxat, per nos transeat cum tanto exitio, quid factum esse necesse est, quando Attila cum quingentis millibus per Occidentem transiuit? Et Attila, qui capitali odio Christianos omnes, velut Deorum suorum inimicos, & moribus suis contrarios delere cupiebat. Quanta tunc in omni regione fuit depopulatio, deprædatio? quot pagi & campi cadaueribus pleni fuerunt? Quàm multi in ædibus suis combusti? quàm multi strangulati?